

Living met keuken English

**MARK WILKINSON,
ENGELANDS ENIGE KEUKENRIDDER**

De outlaw en het wiel

Reneé de Haan

In Engeland is hij een ridder, echt geslagen door koninklijke hand. In vijftig jaar tijd de eerste vanwege bijzonder ondernemerschap ontving hij de onderscheiding Officer for Services in Furniture Industry. Terecht, want in keukendesign kent hij geen gelijke en als mens nog minder.

Wilkinson was de hippie die in de jaren zeventig besloot een eigen bedrijf te beginnen ten zuiden van Londen, met alleen natuurlijke materialen, goede mensen en eigen ontwerpen die tussen de adel en de angry young men in hingen. Mooi maar anders, agressief en toch ontwapenend. Zijn eigenzinnigheid en vooral de kwaliteit werden al snel opgemerkt. Uit de eenvoudige werkplaats ontstond een fabriek en van daaruit een showroom, met voor de Benelux vooral Antwerpen als baken.

Mark Wilkinson spreekt niemand. Net als Philippe Starck trekt hij zich terug met zijn echtgenote in eigen huis, met de vrienden die hij al jaren kent. Hij maakt keukens zoals hij ze gisteren bedacht en morgen bijstelt. Hij bezit een imperium. Wilkinson ontmoeten is feest, zeker met zijn vrouw Cynthia erbij. Hij neemt geen blad voor de mond. Waarom zou hij?

SCHOONHEID “Menselijkheid, humor, warmte en eerlijke materialen, daar gaat het leven over en dus ook mijn keukens. Ik houd van hout, natuursteen, katoen, wol en papier want dat maakt een huis. Plastic is uitgevonden en heeft een heel andere lading. Natuurlijk leven betekent thuis komen in een huis dat zegt: ‘Kom binnen. Goed gedaan.’ En niet dat bestraffende van: ‘Hé hallo, die zwarte tas hoort hier niet.’ We worden veel meer beïnvloed door de dingen die ons omringen dan we denken, ook de schoonheid trouwens, want die maakt ons mooier. Stop mensen in een rotomgeving en je krijgt rotmensen.”

“Iets heb ik geleerd van Le Corbusier. Hij had gesmeekt om niet geboren te hoeven worden als hij een K-leven tegemoet zou gaan. Dat zei hij als sexy tiener, een goed mens met een vrije keus. In de jaren zestig zag hij hoe stadsplanners vreselijke dingen maakten waar mensen in moesten leven... iedereen haalde profijt en design kreeg een tragisch aspect. Hij leed! Dus je vraagt je af: wat is dan zo krachtig in design? Hoor je muziek van Beethoven of Sinatra, dan tilt het je ziel op, kijk naar schilderijen van Van Gogh of Monet en laat je treffen... Geluid hoor

---

Van dyslectische hippie tot top-ondernemer is Mark Wilkinson zichzelf gebleven. Denkend buiten de box, overal op zoek naar perfectie. Omringd door schoonheid wordt het leven anders, is zijn uitgangspunt.

Wilkinson werkt
aan Marilyn Monroe [L]

Shan Gara is zijn
Japanse nieuwe weg

[pagina 17]

je, beeld zie je, maar design... wat is dat... jeervaart werk van duizend designers en al die informatie komt druppelsgewijs binnen, je moet het mooi vinden of je mag het appreciëren.”

“Als alle mensen zich mochten omringen met schoonheid... dan zouden ze heel anders leven. Dat leer ik mijn studenten altijd opnieuw. Breng schoonheid in de wereld! Design matters, net als Philippe Starck dat voorstaat. Hij heeft design bij de mensen gebracht. Ik bewonder hem maar zijn prachtige citruspers werkt niet en hij weet dat! Ik vind dat die wel had moeten werken, want ik zit anders in elkaar. En toch vraag ik me af: waar zit het kruispunt tussen kunst en design? Wiskunde, beeldhouwen, muziek, daar zitten allemaal lijnen in. Ik maak een stoel maar wellicht is dat louter een levensteken van ‘ga lekker zitten’.”

ROMANTIEK “Weet je, ik ben altijd heel technisch gericht geweest, met de beste vakmensen en materialen voorhanden. In ons vak zijn we echt de besten. Door de jaren heen is dat gegroeid. We begonnen vanaf 1976 echt te groeien als bedrijf, toen Laura Ashley in Engeland de oude waarden terugzocht, met romantiek en kleuren die we opnieuw leken uit te vinden. Want alles daarvoor was in Europa ongelofelijk duf. Ashley was een beetje gipsy, droogbloemen, pijnboomhout en we lieten ons erdoor inspireren, terug naar wat geweest was maar dan anders.

Dat doe ik nu met Marilyn Monroe als kasten of lampen die trouwens ook aan Audrey Hepburn refereren. Je kunt dat als een goedkoop maniertje zien en toch... je wordt er blij van. Ik tenminste wel.”

“Ik combineer die oude waarden met moderne technieken want het is fantastisch dat je een lade van driehonderd kilo kunt uittrekken en draaien. Als mensen dat graag in huis willen halen, ben ik de laatste die hen tegenhoudt. De echte armoire, de proviandkast, doet mij persoonlijk meer. Voor het huwelijk gebruikten de vrouwen de onderste lade voor hun uitzet en later verdween de baby erin... dat is een stuk cultuur waar je als ontwerper gevoel bij krijgt.”

DYSLECTISCH Hij heeft net een nieuwe brochure voltooid en daarmee over zijn gehele oeuvre opnieuw nagedacht. Hij barst los: “Ik houd van een elegante, lineaire stijl. Frank Lloyd Wright, William Morris, Macintosh, daar horen die grote lades perfect bij. En Japanse subtiele benaderingen, daar zijn alle groten in het Westen door beïnvloed. Ik op mijn manier. Van alles wat ik heb gemaakt is de Shan Gara-stijl het allerbeste. In een oude, net afgebrande bioscoop kun je die meubels zo neerzetten en kiezen voor alles in één ruimte bundelen of met schuifdeuren indelen, maar de pannen staan altijd voor het grijpen.”

“Cynthia en ik koken nog altijd voor onze

vrienden en voor de werknemers, die zich bij ons kunnen inkopen en daarmee hun vertrouwen laten zien. Dat is geen zwakte maar kracht van een onderneming. Ik ben als 'baas' heel apart. Dat komt voort uit mijn kindertijd. Ik was dyslectisch, kon niet in het gareel mee, begreep totaal niet wat er van mij verwacht werd en dan word je een outcast, een crimineel zou ook kunnen. Ik bezoek heel vaak de gevangenis want zeventig procent van de mensen die daar zit, is dyslectisch. Ik praat met ze en leg uit dat ze met het gebrek aan het ene mogelijk een surplus in iets anders hebben. Bij mij was dat schoonheid. Alles wilde ik mooi maken, als een bijna neurotische impuls, een ander levensritme."

GECONSUMEERD "Zo kook ik ook. Hoe leger de koelkast, hoe meer ik ga juichen: yes, we gaan iets fantastisch maken! En het moet er prachtig uitzien. Vroeger vond ik het vreselijk als dat om niet blijvende zaken ging, vandaar het bouwen van keukens of huizen. Tegenwoordig vind ik het attractief dat alles geconsumeerd wordt en ik morgen opnieuw iets mag bedenken. Als kok ga ik het wiel niet opnieuw uitvinden; telkens iets nieuws willen, daar ligt wanhoop aan ten grondslag." "Destijds, toen ik begon als designer-ondernemer, was ik de vader van de Indian Style, dat was mijn wiel en het draaide als een tierelier. Dan wil je telkens anders, zoekt naar beter en

word je wakker met de gedachte: 'ik heb alles gedaan wat ik moest doen, hoe nu verder?' Is dat een balans die je bereikt hebt of is het cynisme naar mezelf? Ik zou vloeiender moeten denken, van binnen naar buiten en andersom als een geheel. Een huis en een inrichting staan niet los van elkaar. Althans dat zou niet moeten."

'In alles hoor ik de Vijfde van Beethoven'

"Met koken heb ik een vanzelfsprekendheid waar topkoks jaloers op kunnen zijn. Ergonomie is voor mij ruimte, veel moeten lopen, heen en weer van de kasten naar de kookpit en intussen valt me in wat ik nog in huis heb en ontstaat de drang om iets in te vullen, ook de kleuren. Het moet perfect worden, dat wel en niemand mag me helpen want zij doen het heel anders, vanuit een gevestigde orde. Ik ben en blijf dyslectisch. Dus als jij me vraagt om te walsen dan kan ik de passen nadoen, maar morgen weet ik de opvolging niet meer. Alles moet ik telkens opnieuw uitvinden."

OUTLAW Zijn vrouw Cynthia verduidelijkt: "Mark denkt buiten de box, ik zit in het geheel met alle regels die daarbij horen. Hij kan niet tegen regels, maar ze laten hem wel dromen, over hoe je kunt overleven als je alles op je eigen manier aanpakt. Ook met een keuken. De

logica daarin is bedacht door ons allemaal, niet door de outlaws. Mark heeft overleefd omdat hij zijn aard niet wilde laten vernietigen en dat is nu juist de rijkdom geworden van hem als designer."

Hij lacht terug: "Ik ben ook een van de duurste outlaws, want ik was slim en ben er goed mee weggekomen. Telkens bij het begin opnieuw aanvragen, dus de machine om een deurlijstje te maken, die ontwerp ik zelf. Houten knoppen worden afgeraden voor de keuken maar bij ons is er nog nooit een kapot gegaan, want zo heb ik ze gemaakt. In alles hoor ik de Vijfde van Beethoven, de sleutel om te durven, een soort technical art met een eigen ritme."

Voor het vertrek omhelst hij oprecht: "Ik heb iets heel moois gemaakt, een Adam en Eva in glas gevat, met een spiegel erachter, zodat je die appel extra ziet in dimensie. De bron van alle kwaad of van wijsheid? Ik heb met al mijn keukens en in alles wat ik doe maar één overtuiging: de mens steunen in zijn eigen levensstijl, dat hij zich nooit meer hoeft aan te passen aan de dingen. Hij regeert op zijn wijze in zijn eigen huis, met die keukens die hij of zij zich eigen maakt. Dat wiel bestond al jaren, maar ik heb het opnieuw laten draaien. Op mijn manier."

www.mwf.com